

CẨM NANG

Chăm tăng trưởng chiều cao ở trẻ

Chậm phát triển chiều cao là gì ?

Trường hợp trẻ không đạt được mốc tăng trưởng về chiều cao theo từng độ tuổi, từng giới được gọi là chậm tăng trưởng chiều cao

DẤU HIỆU NHẬN BIẾT

- Thấp lùn(thấp bé) hơn các bạn cùng lớp, cùng độ tuổi
- Trẻ thấp hơn anh chị em ruột ở cùng tuổi
- Quần áo con mặc rất lâu chật và ngắn
- Không tăng/ chậm chiều cao mỗi 6 tháng, 1 năm

Tốc độ tăng chiều cao

Chậm phát triển chiều cao khi:

- Trẻ 2 - 4 tuổi, tốc độ < 5.5 cm/năm-Trẻ 4-6 tuổi, tốc độ < 5 cm/năm
- Trẻ > 6 tuổi, tốc độ < 4 cm/năm ở bé trai và < 4.5 cm ở bé gái

CHẨN ĐOÁN

- Chiều cao < - 2.5 SD (<0.5 per) theo tuổi, giới và chủng tộc
- Chiều cao -2.5 SD đến -2 SD kết hợp với chậm tăng trưởng (tốc độ tăng chiều cao < -2 SD theo tuổi, giới)
- Chiều cao > -2 SD nhưng tốc độ tăng trưởng < -2 SD hơn 1 năm hoặc < -1.5 SD hơn 2 năm)
- Nếu tốc độ tăng trưởng chiều cao cắt ngang 2 đường bình thường của biểu đồ tăng trưởng theo tuổi, từng giới cần khảo sát sớm
- Có bằng chứng rối loạn chức năng hạ đồi - tuyến yên
- Bằng chứng thiếu hormon hạ đồi - yên

NGUYÊN NHÂN

1.
 - Lùn có tính gia đình
 - Chậm dậy thì
 - Suy dinh dưỡng
 - Bệnh mạn tính, bệnh hệ thống
 - Sang chấn về tâm lý: trẻ bị ngược đãi, lạm dụng...
 - Bất thường nhiễm sắc thể: hội chứng Turner...
 - Hội chứng khác: Noonan, Russel-Silver, Prader-Willi

2.
 - Chậm tăng trưởng trong tử cung: 10% bé không bắt kịp chiều cao bình thường lúc 2 tuổi
 - Loạn sản sụn và xương
 - Nội tiết: suy giáp, thiếu hormone tăng trưởng (GH), không nhạy cảm với GH, hội chứng Cushing, bệnh Cushing, tiếp xúc với androgen ngoại sinh, tăng sinh thượng thận bẩm sinh, dậy thì sớm

HƯỚNG ĐIỀU TRỊ

Điều trị theo nguyên nhân

1. Dinh dưỡng: cung cấp đầy đủ dinh dưỡng cho trẻ
2. Thiếu hormone tăng trưởng: bổ sung hormone tăng trưởng
3. Bệnh lý mạn tính, bệnh lý hệ thống, bệnh lý nội tiết: điều trị ổn định các bệnh lý này

DỰ PHÒNG:

- Cung cấp đầy đủ các chất dinh dưỡng ,lượng sữa phù hợp theo tuổi
- Bổ sung canxi, sắt kẽm, vitamin D..... phù hợp theo tuổi
- Đảm bảo cho trẻ có giấc ngủ tốt
- Tăng cường vận động cho trẻ
- Cần nhắc khi sử dụng thuốc đặc biệt là thuốc kháng viêm corticoid, thuốc không rõ nguồn gốc nếu cần thiết xin ý kiến của bác sĩ
- Kiểm soát tốt bệnh lý nền mắc phải
- Khám tổng quát định kì /6 tháng/1 năm